

БУДОВА СТІЛЕЦЬКОГО ОЗБРОЄННЯ І ЗАСОБІВ БЛИЖНЬОГО БОЮ

Тема № 3:

**“Гранатомети та протитанкові ракетні
комплекси”**

Заняття 3.

**“Підготовка 40-мм гранатомета РПГ-7 до
стрільби”**

Навчально-виховні цілі:

- 1. Вивчити заходи безпеки при поводженні з гранатометом.**
- 2. Удосконалювати практичні навички у підготовці гранатомета РПГ-7, РПГ-7Д до бойового застосування.**
- 3. Виховувати у тих, хто навчається почуття дбайливого відношення до озброєння та ретельної його підготовки до бойового застосування.**

1. Заходи безпеки при поводженні з гранатометом РПГ-7 (РПГ-7Д).

1. Гранатомет повинен утримуватися завжди в повній справності і бути готовим до стрільби.

2. Гранатометник і помічник гранатометника повинні утримувати гранатомет і оптичний приціл чистими і у повній справності, бути з ними обережними і оглядати їх у всіх випадках.

3. При тимчасовому розташуванні в будь-якій будівлі (за відсутності ставниці) гранатомет і оптичний приціл зберігати в сухому місці, подалі від дверей, печей і нагрівальних приладів.

4. При русі на заняття і на поході гранатомет переносити в положенні “на ремінь” із спущеним курком одягнутими чохлами і опущеними мушкою і прицільною планкою. Ремінь повинен бути підігнаним так, щоб гранатомет не бився об тверді предмети спорядження.

1. Заходи безпеки при поводженні з гранатометом РПГ-7 (РПГ-7Д).

- 5. Під час перерв у заняттях, а також на привалах гранатомет знаходиться у гранатометника на ремні або в руках. По вказівках командира гранатомет може бути покладеним на землю.**
- 6. При пересуваннях на автомобілях (бронетранспортерах) гранатомет тримати між колінами, а при пересуванні на танках гранатомет тримати в руках, оберігаючи від ударів.**
- 7. При перевезенні залізницею або водним шляхом гранатомет і оптичний приціл встановлюється у спеціальній ставниці. Якщо вагон (пароплав) не обладнаний ставницями, гранатомет і оптичний приціл можна покласти на полку так, щоб вони не могли впасти або отримати пошкодження.**

1. Заходи безпеки при поводженні з гранатометом РПГ-7 (РПГ-7Д).

8. При підготовці до десантування ствол гранатомета РПГ-7Д розбирається. Транспортування і переноска гранатомета без чохла у складеному положенні забороняється.

9. Гранатомет зберігається і переноситься незарядженим, крім випадків, передбачених астановою і визначений бойовою обстановкою.

10. Заряджений гранатомет завжди повинен бути на запобіжнику; знімається він із запобіжника лише для ведення вогню.

1. Заходи безпеки при поводженні з гранатометом РПГ-7 (РПГ-7Д).

Користуючись оптичним прицілом дотримуватись таких правил:

- оберігати приціл від падіння, різких ударів і поштовхів, від проникання у нього вологи і пилу;
- зберігати приціл у чохлі в сухому приміщенні;
- якщо приціл знаходиться на гранатометі і стрільба не ведеться, одягнути чохол на приціл і затягнути його шнурком;
- мокрий приціл ретельно витерти сухим ганчір'ям, охли просушити;
- торкатися скла пальцями і змащувати їх не дозволяється;
- маховичок температурної поправки без потреби не обертати;
- не тримати приціл поблизу печей і багать;
- якщо приціл має будь-яку несправність, відправити його до ремонтної майстерні.

1. Заходи безпеки при поводженні з гранатометом РПГ-7 (РПГ-7Д).

При користуванні пострілами дотримуватись таких правил:

- не допускати падіння гранат, порохових зарядів і гранат з приєднаними пороховими зарядами щоб запобігати їх ушкодження;
- гранати і порохові заряди до них у призначених для них сумках або укупорці;
- зберігати гранати і порохові заряди до них на вогневій позиції влітку в тіні, щоб захистити їх від дії сонячного проміння;
- оберігати гранати і порохові заряди до них від вологи;
- відкривати пенал і виймати із нього пороховий заряд тільки перед стрільбою; якщо підготовлена граната не буде використана, згвинтить пороховий заряд з гранати, вкласти в пенал і ретельно оберігати його від пошкоджень, вологи; на дно реактивного двигуна нагвинтити запобіжник;

1. Заходи безпеки при поводженні з гранатометом РПГ-7 (РПГ-7Д).

При користуванні пострілами дотримуватись таких правил:

- запобіжний ковпачок знімати із головної частини підричника тільки перед заряджанням гранатомета, якщо граната не буде використовуваною, одягнути на головну частину підричника запобіжний ковпачок і закріпити його чекою, попередньо перевірити чи не пошкодження мембрана;
- запобіжник, запобіжні ковпачки і чеки зберігати до кінця стрільби;
- при стрільби в зливу, сильний снігопад запобіжний ковпачок з головної частини підричника не знімати.

В підрозділах і частинах гранати і порохові заряди зберігати відповідно правил по догляду і збереженню боєприпасів.

2. Огляд і перевірка роботи механізмів.

Для перевірки справності гранатомета, його чистоти і при підготовці до стрільби проводяться огляди гранатомета. Одночасно з оглядом гранатомета перевіряється справність оптичного прицілу і ЗІП.

Солдати і сержанти оглядають гранатомети:

- щоденно;
- перед виходом на заняття: в бойовій обстановці періодично на протязі дня і перед виконанням бойової задачі;
- під час чищення.

Офіцери оглядають гранатомети періодично в терміні, встановлені Статутом внутрішньої служби, а також всі гранатомети або частину з них (по вибору) перед стрільбою і перед виконанням бойової задачі.

Несправності гранатомета, оптичного прицілу і ЗІП повинні усуватися негайно. Несправності, пов'язанні із заміною несправних частин запасними, усуваються у підрозділах. Якщо несправності гранатомета усунути в підрозділі неможливо, гранатомет відправити до ремонтної майстерні.

2.1 Порядок огляду гранатомета солдатами і сержантами

При щоденному огляді:

- переконатися в наявності частин гранатомета, їх правильному кріпленні;
- перевірити чи нема пошкоджень, пилу, бруду, іржі, особливо в каналі ствола;
- перевірити стан мастила на видимих без розбирання гранатомета частинах;
- наявність запасних частин, інструменту і приладдя до гранатомета і оптичного прицілу.

2.1 Порядок огляду гранатомета солдатами і сержантами

При огляді гранатомета перед виходом на заняття і в бойовій обстановці:

- перевірити те же, що і при щоденному огляді;
- перевірити справність оптичного і механічного прицілів;
- переконатися, що у каналі ствола нема сторонніх предметів;
- перевірити правильність роботи частин і механізмів, міцність кріплення ударно-спускового і бойкового механізмів і дерев'яних наставок;
- розрізний кінець чеки повинен виходити за вушко, на стволі при цьому хитання не допускається;
- гвинти кришки і гвинти ручок ударно-спускового механізму повинні надійно притискати наставки до зовнішньої поверхні ствола.

2.1 Порядок огляду гранатомета солдатами і сержантами

При огляді гранатомета перед виходом на заняття і в бойовій обстановці:

При огляді оптичного прицілу перевірити:

- чи нема на оптичних частинах тріщин, сколів, подряпин і бруду, а полі зору частинок, що заважають прицілюванню;
- надійність роботи маховичка температурної поправки (він повинен обертатися без зусиль і фіксуватися у встановленому положенні);
- справність пристрою освітлення сітки, для чого одягнути на виступ об'єктива ковпачок, ввімкнути тумблер і подивитися в окуляр (при справному пристрої освітлення сітку видно чітко, якщо ж сітку не видно, замінити батарейку або лампочку);
- справність зимового пристрою освітлення сітки, для чого приєднати його до прицілу; надійність закріплення прицілу на гранатометі (якщо приціл хитається, провести регулювання затискного гвинта).

2.1 Порядок огляду гранатомета солдатами і сержантами

При огляді гранатомета перед виходом на заняття і в бойовій обстановці:

При огляді механічного прицілу:

- переконатися чи не погнута мушка (мушки) і прицільна планка;
- прицільна планка і мушка (мушки) повинні без затримок переводитися із горизонтального положення у вертикальне і назад, а також надійно фіксуватися пружинами в цих положеннях;
- бічне хитання прицільної планки і мушки (мушок) не допускається.

2.1 Порядок огляду гранатомета солдатами і сержантами

Для перевірки правильності роботи частин і механізмів потрібно:

- поставити курок на бойовий звід, при цьому чути клацання;
- плавно натиснути на спусковий гачок-курок повинен енергійно повернутися на своїй осі і ударити по бойку, а спусковий гачок при натискуванні та відпусканні повинен переміщатися вперед і назад плавно;
- натиснути на спусковий гачок і одночасно на спицю курка знизу-бойок повинен виступити із отвору стінки в канал ствола; між курком і ніпелем повинен бути зазор; при припиненні натискання бойок повинне утопитися під дією своєї пружини в отвір стінки ствола;
- натиснути на запобіжник з лівого боку корпусу ударно-спускового механізму і утопити його-спусковий гачок повинен бути застопореним і при натисканні на нього пальцем не повинен переміщуватися назад, а зведений курок зістрибувати з бойового зведення, запобіжник повинен без великих зусиль переміщуватися із одного положення в інше і надійно фіксуватися у цих положеннях.

У гранатомета РПГ-7Д, крім цього, перевірити правильність з'єднання труби і патрубка і роботу механізму блокування.

2.1 Порядок огляду гранатомета солдатами і сержантами

При огляді гранатомета під час чищення:

- Перевірити кожену частину і механізм окремо і переконатися, що на металевих частинах немає зкришеності металу, зірваної різьби, забоїн, погнутостей, іржі і бруду, а на дерев'яних частинах тріщин і побитостей. Особливу увагу звернути на стан каналу ствола і на справність оптичного прицілу;
- перевірити також наявність і справність запасних частин, інструмента і приладдя.

Про всі несправності, які були виявленні при огляді гранатомета і ЗІП до нього, солдати і сержанти повинні негайно доповідати командирю.

2.2 Порядок огляду гранатомета офіцерами

Офіцери оглядають гранатомети у зібраному і розібраному вигляді.

Огляд гранатомета у зібраному вигляді проводиться згідно п.2.1.

Для огляду гранатомета у розібраному вигляді:

- провести неповне або повне розбирання і протерти частини насухо;**
- звірити номери частин і ретельно оглянути кожну частину і механізм, щоб переконатися, що на металевих частинах нема забоїн, вм'ятин, погнутостей зірваної різьби, іржі і бруду, а на дерев'яних частинах - тріщин і побитостей, які можуть порушити нормальну роботу механізмів.**

2.2 Порядок огляду гранатомета офіцерами

При огляді ствола особливу увагу звертати на стан каналу ствола.

1. Для перевірки якісного стану каналу ствола потрібно підняти його на джерело світла так, щоб промені світла падали не прямо в око, а на стінки ствола; потім, повертаючи ствол, уважно оглянути канал ствола з боку дульної і казенної частин; при огляді розширеної частини каналу, наближувати ствол до ока, а при огляді дульної і казенної частини віддаляючи від ока. В каналі ствола не повинно бути зколів хрому, іржі, тріщин, раковин, забруднення. На поверхні сопла допускається сітка поверхових тріщин внаслідок зносу і окремі ділянки із зколами хрому.

2. Гранатомет не повинен мати роздуття ствола, помітного у вигляді поперечного темного (тіньового) суцільного кільця (напівкільця) виявленого по випуклості металу на зовнішній поверхні ствола. Гранатомет із роздуттям ствола або вм'ятинами до стрільби не придатний.

3. Виявлені зміни (недоліки) в якісному стані каналу ствола повинні бути занесеними до формуляра гранатомета.

4. При огляді ствола ззовні перевірити чи нема забоїн на вирізі для фіксатора гранати і на планці для кріплення оптичного прицілу.

2.2 Порядок огляду гранатомета офіцерами

При огляді ударно-спускового механізму

перевірити стан зовнішньої поверхні корпусу, кришки, щік, курка, спускового гачка, запобіжника і шептала, а також стан різьби і шліців на головках гвинтів, що кріплять шептало, кришку і щоки.

При огляді бойкового механізму перевірити чи не зношені і чи не поламани бойок, пружина бойка, ніпель і опорна втулка, чи нема в гнізді і отворі для бойка іржі, порохового нагару, забоїн і вм'ятин.

2.2 Порядок огляду гранатомета офіцерами

Огляд пострілів

Постріли оглядаються перед стрільбою і за наказом командира.

При огляді пострілів перевірити, чи нема зовнішніх пошкоджень на підривнику, головній частині гранати, сопловому блоці, трубі реактивного двигуна і пороховому заряду.

Постріли, що мають зовнішні пошкодження, застосувати до стрільби забороняється.

3. Повне розбирання, збирання і перевірка роботи механізмів.

ПОРЯДОК ПОВНОГО РОЗБИРАННЯ ГРАНАТОМЕТА РПГ-7, (РПГ-7Д)

1. Зняти чохлаи.

У гранатомета РПГ–7Д розібрати ствол.

2. Від'єднати ударно-спусковий механізм.

3. Відділити бойковий механізм.

4. Від'єднати кришку корпусу ударно-спускового механізму.

5. Розібрати ударно-спусковий механізм:

- відокремити курок;

- відокремити стержень з бойовою пружиною;

- відокремити спусковий гачок;

- відокремити запобіжник;

- відокремити щоки.

У всіх видів гранатометів - ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ відокремлювати шептало.

6. Відокремити плечовий ремінь і ремінь з чохлами.

3. Повне розбирання, збирання і перевірка роботи механізмів.

ПОРЯДОК ЗБИРАННЯ ГРАНАТОМЕТА РПГ-7, (РПГ-7Д) ПІСЛЯ ПОВНОГО РОЗБИРАННЯ

- 1. Приєднати ремінь з чохлами і плечовий ремінь.**
- 2. Зібрати ударно-спусковий механізм:**
  - приєднати щічки;**
  - приєднати запобіжник;**
  - приєднати спусковий гачок;**
  - приєднати стержень з бойовою пружиною;**
  - приєднати курок.**
- 3. Приєднати кришку корпусу ударно-спускового механізму.**
- 4. Приєднати бойковий механізм.**
- 5. Приєднати ударно-спусковий механізм.**

У гранатомета РПГ-7Д зібрати ствол.

Перевірити правильність зберігання гранатомета: поставити курок на бойове зведення (при цьому чути клацання); при натисканні на спусковий гачок, курок повинен енергійно ударити по бойку.
- 6. Одягнути чохлаи.**

Перевірка роботи механізмів після збирання.

Для перевірки правильності роботи частин і механізмів потрібно: поставити курок на бойове зведення, при цьому повинно бути чути як клацне; плавно натиснути на спусковий гачок-курок повинен енергійно повернутися на своїй осі і ударити по бойку, а спусковий гачок при натискуванні та відпусканні повинен переміщуватися вперед і назад плавно; натиснути на спусковий гачок і одночасно на спицю курка знизу-бойок повинен виступити із отвору стінки в канал ствола; між курком і ніпелем повинен бути зазор; при припиненні натискання бойок повинне утопитися під дією своєї пружини в отвір стінки ствола.

Натиснути на запобіжник з лівого боку корпусу ударно-спускового механізму і утопити його-спусковий гачок повинен бути застопореним і при натисканні на нього пальцем не повинен переміщуватися назад, а зведений курок зістрибувати з бойового зведення, запобіжник повинен без великих зусиль переміщуватися із одного положення в інше і надійно фіксуватися у цих положеннях. У гранатомета РПГ-7Д, крім цього, перевірити правильність з'єднання труби і патрубків і роботу механізму блокування.

Завдання на самостійну роботу

1. Законспектувати порядок неповного і повного розбирання та збирання гранатомета РПГ-7, РПГ-7Д.
2. Законспектувати та вивчити затримки при стрільбі та способи їх усунуння.
3. Вивчити загальні заходи безпеки при поводження з гранатометом РПГ-7, РПГ-7Д.

* Наступне заняття

Тема 3. “Гранатомети та протитанкові ракетні комплекси”

Заняття 4. 30-мм автоматичний гранатомет на станку АГС-17.